

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor:	Ondřej Pešek
Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Historie se zaměřením na vzdělávání Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání
Téma:	Politicko-kulturní vývoj Podkarpatské Rusi v letech 1939–1946
Vedoucí práce:	Mgr. Jaroslav Sommer
Oponent práce:	prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.

Autor bakalářské práce si v souladu s oběma svými studijními obory i se svými zájmy zvolil téma, které je mu blízké: *Politicko-kulturní vývoj Podkarpatské Rusi v letech 1939–1946*. Projevilo se to právě i v textu práce, neboť namísto strohého popisu základních historických faktů se Ondřej Pešek zaměřil na specifičtější oblasti, v nichž se komplikovaná vnitřní i vnější politická situace zásadním způsobem promítla do kultury i sociálního uspořádání Podkarpatské Rusi.

Práce je rozčleněna do deseti kapitol, které částečně chronologicky, částečně tematicky sledují vývoj území Podkarpatské Rusi v období před Druhou světovou válkou, v jejím průběhu a po konci války s nezbytnými přesahy do dob dřívějších i pozdějších. Za podnětné a hodné pozornosti lze považovat především kapitoly *Jazyk politické propagandy SSSR*, *Vnitřní psychologická migrace* a *Významní Rusové působící na Zakarpatí po připojení k SSSR*, přičemž zvláště poslední z nich by mohla při dalším rozpracování poskytnout zajímavý materiál.

Několikrát se však opomíjí fakt, že ne vše, co autorovi připadá jako samozřejmé, lze v práci vynechat nebo neupřesnit. Např. na str. 4 se píše o výsledku „prvních voleb“, ale není už zmíněno, ve kterém roce se uskutečnily. Stejný problém je i na str. 6 – „Na Rus bylo vysláno Maďary 800 teroristů...“. Časový rámeček by bylo vhodné upřesnit také v případě odstavce na str. 11 („Vološin ještě žádal Hitlera...“).

Polemizovat by šlo s tvrzením v *Závěru* na str. 28 („Rusínská národnost je považována za nepřátelský konstrukt a všechny její kulturní elementy přežívají jenom ve vzpomínkách místních obyvatel.“), neboť opomíjí např. rusínskou emigraci.

Celkově je práce zdařilá a na dobré jazykové úrovni (ačkoliv i v tom se nedostatky najdou). Ondřej Pešek pracoval s různými zdroji v různých jazycích. Jelikož se k problematice vyjadřuje mnoho textů, je možné samozřejmě poukázat i na další, které by přispěly ke

komplexnějšímu zachycení dané doby, nicméně pro účely bakalářské práce byly zvolené zdroje dostatečné a reprezentativní.

Otázky k obhajobě:

Na str. 7 uvádíte, že „rusofilové vzhlíželi k Maďarsku“. Následně používáte jako slovo „rusofilský“, tak i „maďarofilský“ – je v tom tedy rozdíl?

Na str. 7 používáte spojení „ukrajinský Piemont“ v souvislosti s „plány na přeměnu Podkarpatské Rusi“. Neslouží to označení spíše pro Halič v 19. století?

Nepříliš přehledný je text na str. 12, kde není jasné, na co navazujete tvrzením, že: „V brzké době však mělo dojít k uskutečnění dohody mezi Německem a Sovětským svazem Ribbentrop-Molotov“, ačkoliv text působí, že popisuje události až po podpisu dokumentu a záboru Polska. Co je tedy myšleno tím uskutečněním dohody?

Na str. 16 uvádíte, že se obyvatelé Podkarpatské Rusi měli rozhodnout o případném připojení k SSSR – jaký způsob zjištění názoru obyvatel se předpokládal?

Na str. 23 je zmíněn „rusínský Mnichov“. Jsou dle Vás tyto události srovnatelné?

Jak hodnotíte roli Augustina Vološina v kontextu historie Podkarpatské Rusi?

Navrhuji hodnocení:

V Hradci Králové 9. 8. 2022

Mgr. Jaroslav Sommer